

Boekverslag Scholieren.com

Uit de school geklapt door Harrie Jekkers

Kees van der Pol

Harrie Jekkers en Koos Meinderts - Uit de school geklapt (1985)

Eerste uitgave

1985 Uitgeverij De Harmonie te Amsterdam

Gebruikt

8e druk 1996

Aantal bladzijden

156 (grote letters, ruim gedrukt)

Omslag

cartoonachtige weergave van de gebeurtenissen op de school

Leestijd

Win

een weekend Breda met 3 vrienden en...

ontdek de leukste studentenstad van het zuiden!

KLIK HIER →

OPEN DAG 7 november a.s.

Aangeboden door: **NHTV** internationaal hoger onderwijs Breda

een weekend Breda met 3 vrienden en...
Ontdek de leukste stad van het zuiden!
Aangeboden door:
NHTV Internationaal hoger onderwijs Breda
OPEN DAG 7 november a.s.

scholieren
.com

twee uur

Verhaalopbouw

Het verhaal wordt onderverdeeld in 17 hoofdstukken. Ze zijn allemaal getiteld. In principe wordt er precies een schooljaar in beschreven. Het verhaal wordt chronologisch afgehandeld.

Perspectief

Er is sprake van een auctoriale verteller: die vertelt met veel humor en ironie het verhaal van de vreemde typetjes op de Hugo de Groot. Hij kan bij iedereen van binnen kijken. Er is wel veel vertelafstand door deze vertelwijze.

Thematiek

Er wordt met veel gevoel voor humor beschreven wat de sterk overdreven gebeurtenissen op een middelbare school voor mavo en leao zijn. Dat zou in het nieuwe systeem vmbo: BL, KL en TL zijn. De conciërge Joop de Wit verdient een aardig centje bij met illegale praktijken: hij heeft een maatje in de directeur gevonden die nogal van een borrel houdt. Het lijkt er op alsof Harrie Jekkers een soort parodie heeft willen maken op de bekende schoolroman Bint van Bordewijk: enkele gebeurtenissen doen daar nogal aam denken: de opstandige houding van de leerlingen, de scholierenstaking, de werkweek, de onderlinge conflicten tussen de leraren. Maar Bordewijk had een duidelijke bedoeling (een idee) achter zijn roman over de stalen tucht. Die bedoeling is bij Jekkers en Meinderts ondergeschikt aan de gebeurtenissen. Zoals het een parodie betaamt, leggen Jekkers en Meinderts nogal wat nadruk op typische eigenschappen van de figuren in de school: de op geld beluste conciërge, de aan drank verslaafde directeur, de gymleraar die zijn handen niet kan thuishouden, de wereldverbeterende leraar maatschappijleer. Daardoor worden de hoofdfiguren geen echte karakters, maar zijn het meer cliché typetjes geworden. De tekst van de roman neigt naar een cabaretttekst. Wel leuk om te lezen maar voor de hogere literatuur toch wel te weinig diepgang. Daarom is de roman niet geschikt voor eindexamenklassen vwo; wel goed leesbaar voor eindexamenklassen vmbo en misschien de middenklassen havo.

Tijd en Plaats

De roman speelt zich af op een middelbare school voor mavo en leao (nu: vmbo geheten) in Den Haag. De naam is gefingeerd. De tijd dat de roman speelt is vrij nauwkeurig te bepalen: tijdens de scholierenstaking (hoofdstuk 8) wordt namelijk

geprotesteerd tegen de komst van de kruisraketten (vgl. de demonstratie in de roman *De Aanslag van Harry Mulisch*) Er was een demonstratie 1983 in Den Haag, maar al in 1981 in Amsterdam. Het is logischer de demonstratie in Den Haag te nemen. Dan speelt de roman zich denkbeeldig af in het schooljaar 1983-1984. Ook de tijdgeest van de roman speelt in de tachtiger jaren.

Samenvatting van de inhoud

1. Het nieuwe schooljaar

De conciërge Joop de Wit komt in zijn grote Peugeot 504 voorrijden, want het schooljaar gaat weer beginnen. Hij werkt op de Hugo de Groot scholengemeenschap voor Mavo en Leao. Hij bekijkt de toegestuurde vakantiekaarten (waardoor je al een kijk op de niet aanwezige docenten krijgt) en zet de teller van de koffieautomaat 20.000 tikken terug. Da's snel verdiend. Daarna bekijkt hij de graffiti op de wc's en hij wordt betrapt door de directeur Van Dam. Die gaat naar zijn kamer en haalt uit de la 'Persoonlijke stukken' een fles jenever. Hij schenkt zich maar een flinke neut in. De conciërge stencilt de agenda voor de docentenvergadering en gaat daarna een neut drinken bij de directeur.

2. De eerste vergadering

In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de vreemde vogels die in het docentenkorps huizen. Ze laten elkaar de vakantiefoto's zien. Daarna begint de docentenvergadering: de notulen worden zomaar goed gekeurd. Het nieuwe verwijderingsysteem op school levert echter wel problemen op. De verwijderde leerlingen moeten voortaan onder leiding van Joop de Wit een middag corveewerk doen. Van der Sluys die altijd overal tegen is, sinds men hem niet als decaan op school wilde, biedt fel verzet. Daarna wordt er gesproken over de eerste lesdag. Uiteindelijk wordt besloten een sportdag te houden, maar de springbakken worden steeds onder gepoept door de buurthonden. Joop de Wit biedt aan om voor schoon zand (via achterneef Thijs) te zorgen: ***“Het kost natuurlijk wel wat.”***

3. De Sportdag

Joop heeft zwart duinzand geritseld en houdt flink wat geld over aan de transactie. Hij probeert verder nog wat geld te verdienen met de verkoop van fris en koeken op de sportdag. De leerlingen doen goed hun best. Bij het hoogspringen komt een leerling terecht op een duingranaat en hij wordt bloedend afgevoerd naar het ziekenhuis. Joop komt in de problemen als de politie onderzoek doet naar het duinzand. Via de valse bon komt de politie terecht bij de firma die het zand zou hebben geleverd. Bij onderzoek blijkt dat er meer explosieven in het zand zitten (die zijn er door een kennis van Joop even daarvoor neergelegd) Joop kan wat geld inleveren voor de actie. Maar goed, hij is zelf vrij gepleit.

4. De Nieuwe Leraar

De lerares Nederlands is zwanger en heeft een prenatale depressie. Ze wordt vervangen door de nieuwe leerkracht Marcel Koopmans. Klas 3c maakt het hem lastig: ze doen de bekende truc van de verkeerde naam opgeven bij de verkeerde leerling. Daardoor wordt het een zootje: hij stuurt leerlingen uit de les, die zich bij Joop de Wit moeten melden. Die loopt even naar de directeur en deze gaat in de les bij Koopmans zitten. Die heeft een zware eerste lesdag.

5. De reünie

Hugo de Groot bereidt zich voor op de komst van de reüniegangers 1977. Joop doet de drankverkoop (verandert pakken sinaasappelsap in verse jus) Hij maakt de cognac-cola klaar en proeft er alvast van. Ook de directeur doet mee. Op de reünie ontwikkelt zich een pingpong discussie over werk, werkloosheid, vrouwen die werken: allemaal aangezwengeld door de lerares maatschappijleer. Leraar Van der Sluys die er prat opgaat dat hij wijnen kan herkennen, weet geblinddoekt het verschil niet tussen rode en witte wijn.

Als iedereen weg is, drinken Joop en directeur Van Dam nog wat na. De laatste kan niet meer rijden en Joop zal hem naar huis brengen. Toch rijden ze de voorpui van een antiekzaak binnen en vluchten terug naar school. Vandaar belt Joop op met de mededeling dat de auto gestolen is. Ze gaan aangifte doen bij de politie. Die deelt mee dat de auto als gevolg van joyriding total loss is. Het onderzoek naar de granaten in het duinzand loopt nog, deelt de rechercheur mee.

6. De middagpauze

Het is altijd een drukke bedoening in de middagpauze. Marjo Blok, de lerares maatschappijleer kletst met Marcel Koopmans over orde houden en onvoldoendes geven. Joop zijn handel draait goed. Een leerling klaagt over de smaak van de cola. Was Joop toch nog even vergeten de cognac-cola tank te ontkoppelen.

7. De Autoritaire Aanpak

Klas 3c krijgt verkoopkunde van Van der Sluys en maakt er natuurlijk een zootje van. Om vervolgens de docent Wackelkamp gek te maken, die huilend in de armen van de directeur vlucht en opnieuw overspannen naar huis wordt gestuurd.

8. De Scholierenstaking

Directeur van Dam komt nog half kachel de school binnen: hij heeft de verhaardag van zijn vrouw gevierd en is op de bank wakker geworden. Hij is zijn stem kwijt en Joop moet een bericht via de intercom voorlezen over de scholierenstaking tegen de kruisraketten. Als Joop het bericht voorleest, wil klas 3c wel meteen staken. Maar de lerares Duits is er tegen: Marjo Blok-Jansse trommelt de klas echter toch mee. Het wordt later nog discussie tijdens de docentenvergadering die door Johan

Meeuwisse moet worden geleid. Er ontstaat ruzie tussen de progressieven {Blok, Koopmans) en de conservatieven (Van der Sluys en de lerares Duits De Bruin) Joop de Wit die er goed aan denkt te doen een bittergarnituurtje op te waren, kleunt deze keer mis.

9. De Progressieve Benadering

Marjo komt na een week overspannen thuis te zijn geweest (door de laatste agressieve docentenvergadering) weer op school. Ze behandelt bij maatschappijleer het onderwerp homofilie. In de klas moeten er statistisch vier zitten. Net iets voor klas 3c. Allerlei verschrikkelijke verwensingen worden door de klas geroepen. Dan komt als gastdocent een homofiel de klas binnen. Dat slaat nogal aan. Later praten ze in de docentenkamer er nog over na. Marcel Koopman geeft aan dat hij de kerstvakantie op wintersport gaat. Hij is een beetje verliefd op Bert.

10. De Soepkoning

Joop verkoopt zelfgemaakte soep van Iglo voor anderhalve gulden. Hij neemt de economie met zijn achterneef Thijs door, die appels aan hem levert. Dan loopt Marjo Blok binnen: ze krijgt een appel maar het is een Granny Smith en die komt uit Chili. **“Potverdorie”**, zegt Thijs, **“ben ik toch beetgenomen. Dan moet ik toch de Golden Delicious hebben uit Appelscha”**.

11. De Bami-swami

Joop heeft de Aula verhuurd aan een sekte die gebedsoefeningen wil doen. Hij denkt er aan te kunnen verdienen, maar de sekteleden drinken geen koffie, mogen niets nuttigen en zeker geen alcohol drinken. Ze roosteren het eten, waarop de gealarmeerde brandweer komt. Na veel soebatten mag alles doorgaan, maar Joop verdient die avond geen stuiver. De volgende morgen merkt hij dat zijn geluidsinstallatie gestolen is, maar de ramen staan immers open. Hij sluit ze snel, gooit een sneeuwbal met steen door de ruiten en meldt de inbraak bij politieman Meuldijk.

12. De Rapportenvergadering

Tijdens de stagelessen verkoopkunde komt Van der Sluys erachter dat zijn leerlingen uit 3c niet geweldig presteren. De Marokkaanse leerling Assiz komt bovendien altijd te laat en is al een paar dagen niet geweest. Van der Sluys geeft hem een 1 voor verkoopkunde, zeer tot ongenoegen van Marjo Blok tijdens de rapportvergadering. Dan komt de conciërge binnen met een mededeling voor de directeur. Assiz blijkt al twee dagen zoek. Hij staat echter kaas te verkopen op de markt. Hij wordt door zijn vader geslagen en door de directeur geschorst. Zijn vader gelooft hem niet en Assiz besteedt zijn strafzaak uit aan een medeleerling en

gaat zelf weer kaas verkopen in Enkhuizen.

13. De Werkweek

De klas is op werkweek met het thema Verslaving. Ze hangen aan de lippen van een ex-junkie, vooral als die verhalen vertelt over zijn verleden. Koopmans komt op het idee een spel met de leerlingen te spelen. Een meisje wordt zogenaamd gegijzeld door de junk en die stelt dan een aantal eisen waaraan de leerlingen zullen moeten voldoen. Het loopt volkomen uit de hand. Ze proberen de junk uit te schakelen, maar gelukkig redt ook Joop de situatie weer door de bewuste leerling uit te schakelen. Ze gaan toch min of meer met een kater naar huis.

14. De VUT

De Surinaamse leraar Premchand mag met Vut. Directeur Van Dam houdt een goede toespraak, de scholieren uit 3c een dansje en er wordt een lied gezongen. Het Delft Blauwe windmolentje met muziekdoos is een treurig cadeau, maar de wethouder van onderwijs maakt het nog bonter. Hij noemt steeds de verkeerde naam en het verkeerde vak in zijn toespraak. Stil blaast de familie Premchand de aftocht.

15. De Schoolbegeleiding

Er is duidelijk sprake van een conflict onder de docenten: de directeur heeft een psycholoog Hans ingehuurd om de problemen te bespreken: ze doen allerlei spelletjes en imiteren feilloos elkaars lessen. Als klap op de vuurpijl moeten ze een dagje uit met elkaar. Er zijn veel tegenstrijdige plannen, maar Joop de Wit stelt voor een dagje te gaan zeevissen. Dat voorstel wordt aangenomen: nu nog even achterneef Thijs bellen.

16. Het buitengebeuren

Het dagje zeevissen begint heel goed: Van Dam kan in het vooronder zijn cognac drinken, terwijl de docenten aan het vissen zijn en elkaar helpen. Het komt alleen weer tot een conflict als Marcel Koopman een meeuw vangt en iedereen zich ermee bemoeit. Ze rollebollen over het dek en de meeuw is toch niet meer te redden. Die verdrinkt.

17. De Laatste Schooldag

De psycholoog Hans grijpt de volgende dag het incident met de meeuw aan om het conflict aan te scherpen: de leerling is net als de meeuw, van de een krijgt hij vrijheid, door de ander wordt hij te kort gehouden. Daardoor verdrinkt de leerling. Terwijl ze bezig zijn met het verzinnen van een nieuwe naam voor de school, legt Joop aan de belastingsinspecteur zijn tekort van 20.000 verkochte kopjes koffie uit. Hij kan de inspecteur niet overtuigen en zal een navordering krijgen. Op de laatste schooldag blijven Van Dam en De Wit samen achter. Ze wensen elkaar een

prettige vakantie. Joop belt nog even zijn achterneef "**Thijs: Kun je voor mij 400 porseleinen koffiekopjes zorgen?**" Dan is het vakantie. Joop sluit de school: op weg naar Lloret de Mar.

Wat extra aandacht voor de personages

Joop de Wit: de conciërge is de belangrijkste man van de scholengemeenschap Hugo de groot. Hij doet allerlei louche zaken waarmee hij een lekker centje bij verdient. Zo koopt hij duinzand en verdient eraan: helaas loopt een leerling een wond op doordat er een granaat in het zand zit. Hij redt later na de reünie de directeur van een aanhouding wegens dronkenschap. Maar af en toe grijpt hij naast de hoofdprijs: een avond met een sekte levert louter verlies op en ook de duinzand-affaire kost hem geld. De belastinginspecteur ontmaskert ook al zijn zwarte praktijken en hij zal een naheffing krijgen. Toch voldoet hij aan het onderwijs cliché beeld dat de conciërge de belangrijkste man op school is

Van Dam: de directeur is altijd bezig met alcohol te drinken: op de eerste schooldag, op de reünie met fatale gevolgen, op de verjaardag van zijn vrouw. Wanneer hij op de werkweek niet mag drinken, injecteert hij sinaasappels met wodka om zo toch aan zijn wodka orange te komen. Hij wordt vooral gesteund door Joop, die vaak met hem onder een hoedje speelt.

Joop Meeuwissen is gymleraar die zijn handjes niet kan thuishouden en verder is hij nogal geobsedeerd door seks. Tijdens het discofeest op de werkweek probeert hij een leerling te versieren en als ze flauwvalt, is hij de eerste die mond-op-mond beademing toepast,

Marjo Blok is lerares maatschappijleer en maatschappelijk geëngageerd. Ze heeft over alles een progressieve mening. Haalt homofielen en misdadigers in de les en bokst op tegen de conservatieve leraren.

De Bruin (lerares Duits) en **Van der Sluys** van verkoopkunde zijn de types van de ouderwetse leraren: de leerlingen moeten veel doen, hard leren en zelf hanteren ze een ijzeren discipline. Ze straffen alles af met lage cijfers en hebben het steeds aan de stok met Marjo Blok en later ook Marcel Koopman.

Over de schrijvers Jekkers en Meinderts

Harrie Jekkers is geboren in Den Haag op 1 juli 1951. Na de middelbare school ging hij Engels studeren aan de universiteit in Groningen. In 1978 richtte hij de popgroep '**Het Klein Orkest**' op. Binnen een jaar groeide dit orkest uit tot één van de belangrijkste groepen uit de Nederpopgeschiedenis. '**Het Klein Orkest**' maakte 3 langspeelplaten, waaruit het lied over de Berlijnse muur '**Over de muur**' echt beroemd werd. De LP '**Later is al lang begonnen**' kreeg in 1984 een Edisonnominatie. Als auteur kreeg Harrie Jekkers bekendheid met de satirische bestseller '**Tejo, de lotgevallen van een geëmancipeerde man**' die hij samen met zijn co-auteur Koos Meinderts schreef in 1983. Daarna verschenen

achtereenvolgens: **'Uit de school geklapt'**(1985), **'Kunst met peren'**(1988) en **'De zingende zwanehals'**(1990). De schrijver is bekender geworden door zijn cabaretprogramma als bijv. **'Het geheim van de lachende piccolo'** dan door zijn romans. Na dit eerste theaterprogramma bleken zijn begeleiders de optredens niet meer te kunnen combineren met hun overige werkzaamheden, waardoor Harrie Jekkers voor een moeilijke keuze kwam te staan: ophouden, nieuwe medewerkers zoeken, of alleen verder gaan. Hij koos voor het laatste en het resultaat was het succesvolle eerste soloprogramma **'Het gelijk van de koffietent'**(1990-1992). Daarin kon hij voor de teksten blijven samenwerken met co-auteur Koos Meinderts, terwijl de muzikale kant een impuls kreeg door de medewerking van Ton Scherpenzeel als componist en arrangeur. Door de vele kwaliteiten van het programma nam de belangstelling van het publiek geweldig toe en sprak het voor de VARA-televisie vanzelf, dat ook deze soloproductie werd opgenomen, voor uitzending in het najaar van 1992. Het lied **'Terug bij af'** (tekst Harrie Jekkers en Koos Meinderts, muziek Harrie Jekkers) werd in 1992 bekroond met de Annie M.G.Schmidtprijs voor het beste lied uit de theaterproducties van het jaar 1991 (uit: **'Het Gelijk van de Koffietent'**).

Koos Meinderts werd in 1953 in Den Haag geboren. Na een voortijdig afgebroken studie pedagogiek begon hij met schrijven. In 1983 maakte hij zijn debuut met het kinderboek **'Mooi meegenomen'**. In hetzelfde jaar verscheen **'Tejo, de lotgevallen van een geëmancipeerde man'** een satirische roman die hij schreef met Harrie Jekkers, zijn oude schoolvriend van de Havo. Dit was het begin van een jarenlange samenwerking met Harrie Jekkers, dat resulteerde in vele samen geschreven liedteksten en boeken.